

Goniometrické funkce

Výsledky cvičení

In: Stanislav Šmakal (author); Bruno Budinský (author):
Goniometrické funkce. (Czech). Praha: Mladá fronta, 1968.
pp. 134–144.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/403646>

Terms of use:

© Stanislav Šmakal, 1968

© Bruno Budinský, 1968

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

VÝSLEDKY CVIČENÍ

1.1. Ze vzorce $|a| = \sqrt{(a_1)^2 + (a_2)^2}$ plyne $|a| = 1$.

1.2. $\sqrt{2}$. Nelekněte se, vyjde-li vám $(\sqrt{3} + 1) \sqrt{2 - \sqrt{3}}$.
Upravujte dále.

1.3. a) $r = \cos \frac{\varphi}{2} + i \sin \frac{\varphi}{2}$, kde $\varphi = \frac{\pi}{6}$.

$$r = \frac{\sqrt{2 + \sqrt{3}}}{2} + i \frac{\sqrt{2 - \sqrt{3}}}{2}. \quad \text{b) } r = \cos \frac{\varphi}{2} +$$

$$+ i \sin \frac{\varphi}{2}, \quad \text{kde } \varphi = -\frac{\pi}{4}, \quad r = \frac{\sqrt{2 + \sqrt{2}}}{2} -$$

$$- i \frac{\sqrt{2 - \sqrt{2}}}{2}.$$

1.4. $a = \sqrt{3} - i$.

1.8. a) $\operatorname{tg} x \pm \operatorname{tg} y = \frac{\sin(x \pm y)}{\cos x \cos y}$,

$$\text{b) } \operatorname{cotg} x \pm \operatorname{cotg} y = \frac{\sin(y \pm x)}{\sin x \sin y}.$$

$$1.10. \cos 7\alpha = \cos^7\alpha - 21 \cos^5\alpha \sin^2\alpha + 35 \cos^3\alpha \sin^4\alpha - 7 \cos\alpha \sin^6\alpha,$$

$$\sin 7\alpha = 7 \cos^6\alpha \sin\alpha - 35 \cos^4\alpha \sin^3\alpha + 21 \cos^2\alpha \sin^5\alpha - \sin^7\alpha.$$

2.2. 1.

2.3. $x = y + (2k + 1)\pi$, dále $x = (2k + 1)\pi$, y libovolné číslo a konečně $y = 2k\pi$, x libovolné číslo.

$$2.4. x = -\frac{\pi}{6} + 2k\pi, \quad x = -\frac{5}{6}\pi + 2k\pi.$$

$$2.5. x = k\pi.$$

$$2.6. x = \frac{\pi}{3} + 2k\pi.$$

$$2.7. x = \frac{\pi}{9} + k\frac{\pi}{3}.$$

$$2.8. x = -\frac{\pi}{8} + k\pi, \quad x = -\frac{3}{8}\pi + k\pi.$$

$$2.9. x = k\frac{\pi}{4}.$$

$$2.10. a) x = k\pi, \quad x = \pm \frac{2}{3}\pi + k\pi,$$

$$b) x = \frac{\pi}{4} + k\pi, \quad x = (2k + 1)\pi,$$

$$c) x = \frac{\pi}{4} + k\pi, \quad x = k\pi,$$

$$d) x = \frac{\pi}{2} + 2k\pi, \quad x = 2k\pi,$$

$$e) x = (2k + 1) \frac{\pi}{2}, \quad x = -\frac{\pi}{4} + k\pi,$$

f) nemá řešení,

$$g) x = -\frac{\pi}{4} + k\pi, \quad x = -\frac{\pi}{6} + \frac{2}{3}k\pi,$$

$$h) x = \frac{\pi}{3} + k\pi, \quad x = -\frac{\pi}{3} + k\pi,$$

$$i) x = \frac{\pi}{12} + k \frac{\pi}{2},$$

$$j) x = -\frac{\pi}{8} + k \frac{\pi}{2},$$

$$k) \text{ pro všechna } x \neq k \frac{\pi}{2},$$

$$l) x = k\pi, \quad x = \pm \frac{\pi}{6} + k\pi.$$

$$2.11. x = y = \frac{2}{3} \pi.$$

$$2.12. a) x = \frac{\pi}{3} + k\pi, \quad y = -\frac{\pi}{3} - k\pi,$$

$$b) x = \frac{\pi}{4} - k\pi, \quad y = \frac{\pi}{4} + k\pi.$$

2.13. a) Nemá řešení.

$$b) x = \frac{\pi}{3} + k \frac{\pi}{2}, \quad y = \frac{\pi}{3} - k \frac{\pi}{2}.$$

$$2.14. x = \frac{13}{12} \pi + k\pi, \quad y = \frac{5}{12} \pi - k\pi.$$

$$2.15. x = \frac{\pi}{3} + k \frac{\pi}{2}, \quad y = \frac{\pi}{6} + k \frac{\pi}{2}.$$

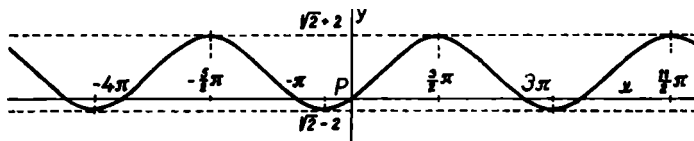
$$2.16. a) x = k\pi, \quad y = \frac{\pi}{6} + 2k\pi,$$

$$b) x = k\pi, \quad y = \frac{5}{6} \pi + 2k\pi,$$

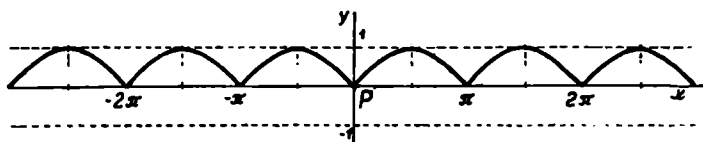
$$c) x = \frac{\pi}{3} + 2k\pi, \quad y = \frac{\pi}{6} + 2k\pi,$$

$$d) x = \frac{\pi}{3} + 2k\pi, \quad y = \frac{5}{6} \pi + 2k\pi.$$

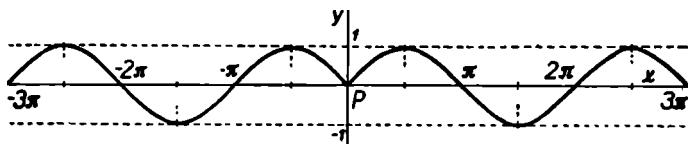
$$2.17. x = y = \frac{\pi}{4} + k\pi.$$

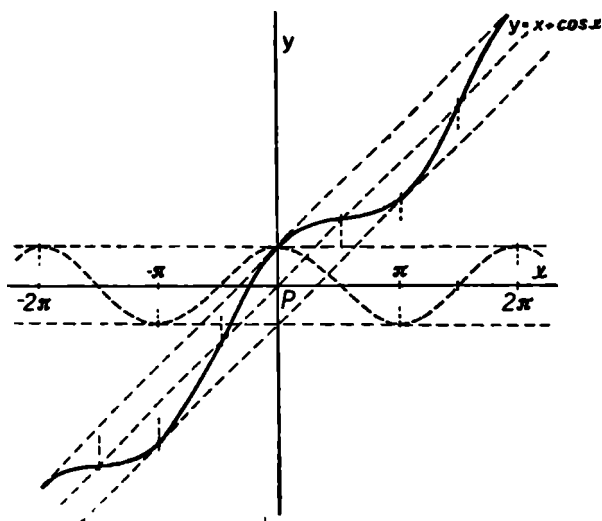
Obr. 32. Graf funkce $y = 2 \sin \left(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{4} \right) + 2$.

Obr. 33. Graf funkcje $y = |\sin x|$.

Obr. 34. Graf funkcje $y = \sin |x|$.

Obr. 35. Graf funkcje $y = x + \cos x$.

$$2.19. x = -\frac{2}{3}\pi + k\pi, \quad y = \frac{2}{3}\pi + k\pi.$$

3.1. Obr. 32.

3.2. Obr. 33, 34.

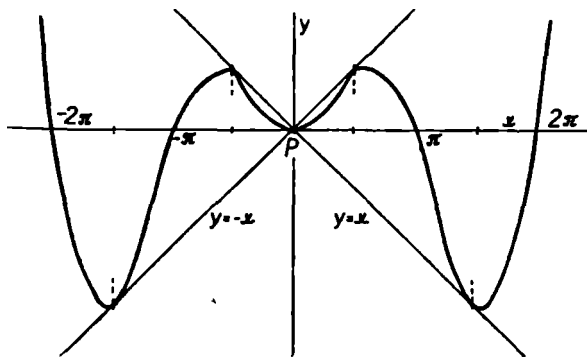
3.3. Jestliže $x \geq 0$, $\cos |x| = \cos x$;
 jestliže $x < 0$, $\cos |x| = \cos (-x) = \cos x$.

3.4. Obr. 35.

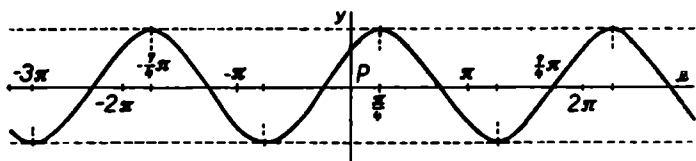
3.5. Obr. 36.

3.6. Obr. 37.

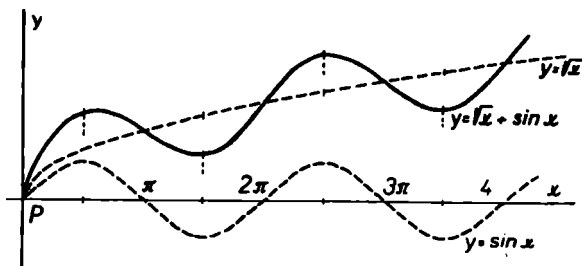
3.7. Obr. 38.

Obr. 36. Graf funkce $y = x \sin x$.

Obr. 37. Graf funkce $y = \sin x + \cos x$.

Obr. 38. Graf funkce $y = \sqrt{x} + \sin x$.

4.1. a) x je libovolné číslo z intervalů $\left\langle k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi \right\rangle$,

b) $x = \frac{\pi}{4} + k\pi$,

c) x je libovolné číslo z intervalů

$\left(-\frac{\pi}{3} + 2k\pi, \frac{5}{3}\pi + 2k\pi\right)$ s výjimkou všech čísel tvaru

$$x = \frac{3}{4}\pi + k\pi,$$

d) x je libovolné číslo z intervalů

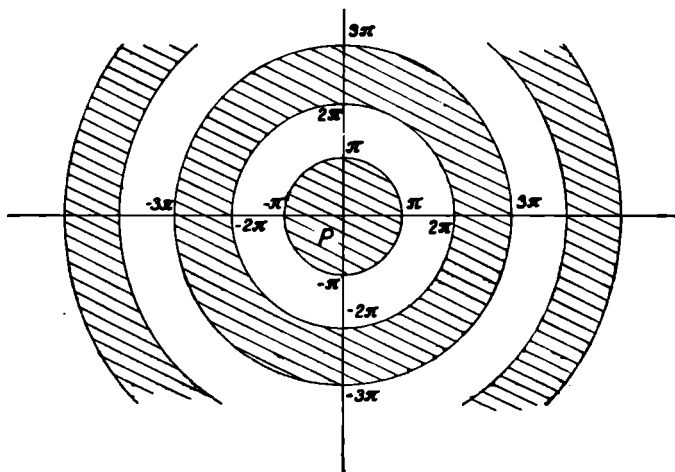
$\langle -\frac{5}{12}\pi + k\pi, \frac{\pi}{4} + k\pi \rangle$ s výjimkou všech čísel tvaru

$$x = \frac{3}{4}\pi + k\pi,$$

e) x je libovolné číslo z intervalů $\langle -\frac{\pi}{4} + k\pi,$

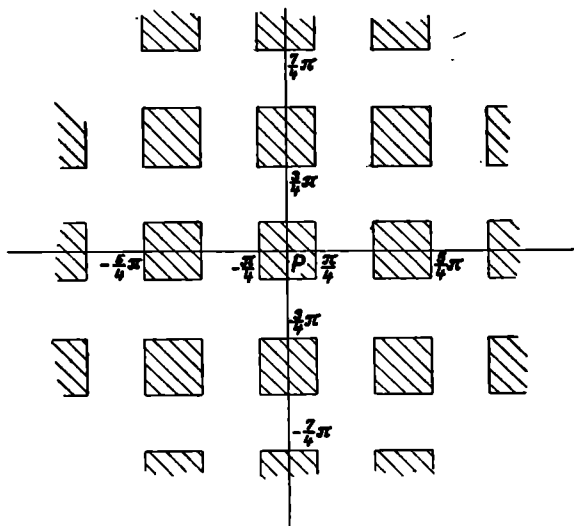
$$\frac{\pi}{4} + k\pi \rangle,$$

f) Nerovnost je splněna pro všechna $x \neq k\frac{\pi}{4}$.

Obr. 39. Definiční obor funkce $z = \sqrt{\sin(x^2 + y^2)}$.

- 4.2. a) Funkce je definována pro všechny dvojice reálných čísel x, y , které splňují nerovnost $2k \leq x^2 + y^2 \leq (2k + 1)\pi$, $k = 0, 1, 2, \dots$. Graficky jde o soustavu mezikruží (obr. 39).

Obr. 40. Definiční obor funkce $z = \sqrt{1 - \operatorname{tg}^2 x} + \sqrt{1 - \operatorname{tg}^2 y}$.

- b) Funkce je definována pro každou dvojici reálných čísel. Grafickým řešením je proto každý bod roviny.
 c) Funkce je definována pro každou dvojici reálných čísel x, y , která vyhovují nerovnostem

$$-\frac{\pi}{4} + k\pi \leq x \leq \frac{\pi}{4} + k\pi,$$

$$-\frac{\pi}{4} + k\pi \leq y \leq \frac{\pi}{4} + k\pi.$$

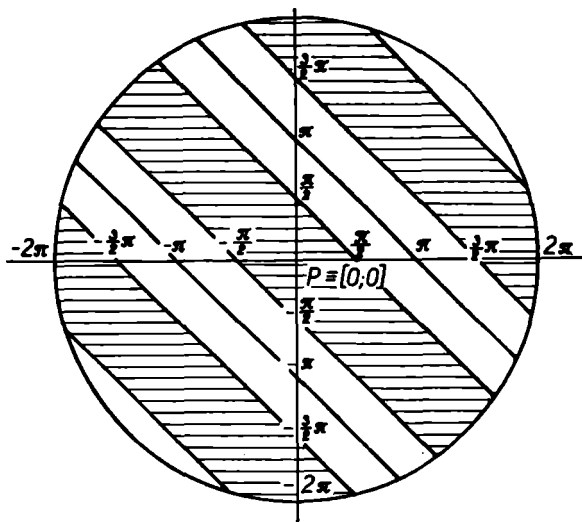
Grafické řešení ukazuje obr. 40.

4.3. Řešením je každá dvojice reálných čísel, která vyhovuje nerovnostem

$$-x + \frac{\pi}{2} + 2k\pi < y < -x + \frac{3}{2}\pi + 2k\pi, \text{ kde } k = -2, -1,$$

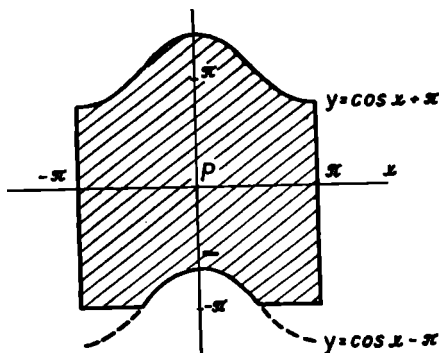
$$0, 1, \quad y \neq -x + \pi + 2k\pi.$$

Grafickým řešením jsou na obr. 41 bílé části uvnitř kruhu $k(P, 2\pi)$.

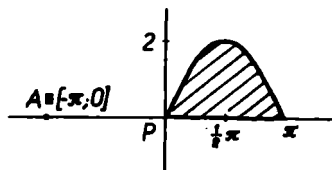
Obr. 41. Grafické řešení cvičení 4.3.

4.4. Obr. 42.

Obr. 42. Grafické řešení cvičení 4.4.

4.5. Obr. 43. K množině patří také bod $A \equiv [-\pi, 0]$.

Obr. 43. Výsledek cvičení 4.5.

4.6. a) Vyhovují všechna x z intervalů

$$\left\langle k \frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{4} + k \frac{\pi}{2} \right\rangle \text{ pro } k = 0, 1, 2, 3.$$

b) Řešením jsou všechna x z intervalů

$$\left\langle \frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{2} \right\rangle, \left\langle \frac{3}{2} \pi, \frac{7}{4} \pi \right\rangle.$$